

[Erik Appel.]

Jeg havde forleden en Samtale med den tyske Lærer i Abild Sogn, som udtalte, at Henstillingen om Fredsarbejde havde han holdt sig efterrettelig, og derom vilde alle Sognets Beboere kunne føre Vidnesbyrd. Alligevel har ogsaa denne Lærers Skole været lukket, og han, som er en Mand paa 67 Aar, sidder med et smerteligt følt Savn af Udøvelsen af en Gerning, han paa Grund af Alder snart maa forlade.

Resultatet af mine Undersøgelser er dette: Der kan ingen Tvivl være om, at der er øvet nazistisk Paavirkning i de fleste Skoler, om ikke paa anden Maade saa gennem Sangene og for de største Børns Vedkommende gennem Læsebøger og Regnebøger. I en historisk Læsebog for Mellem-skolen finder jeg et Helsidesbillede, der forestiller Hitler talende til en lyttende Forsamling, og nedenunder staar: Am Anfang war das Wort — altsaa Indledningsordene til Johannes-Evangeliet. Det er jo intet mindre end Blasfemi. Regnebogen for det ottende Skoleaar har et fyldigt Af-snit om Førerens Ydelser over for det tyske Folk. De enkelte Stykker har følgende Overskrifter: Versaillestraktatens Forbrydelser, Føreren bygger det stortyske Rige, Føreren vækker ny Livsvilje, Føreren gør Ende paa Arbejdsløsheden, National-socialismen fører os ud af Elendigheden, Føreren redder Bondestanden. Men den hovedsagelige Paavirkning er sket gennem Ungdomsarbejdet, og i dette har Folkeskolelæreren medvirket i samme Grad som Privatskolelæreren.

Jeg skal derefter udtale mig om selve Lovforslaget. Som det vil fremgaa af de Forslaget ledsagende Bilag, har jeg i Kommissionen gjort mig til Talsmand for, at Varetagelsen af den midlertidige Ordningens Gennemførelse blev overladt til Skoledirektionerne i Forbindelse med de stedlige Skolemyndigheder og de tilstedeværende Lærerkrafter. Jeg har haft to Grunde dertil. Den ene er, at det vilde fremme Undervisningens Igangsættelse, den anden er, at Forholdene er saa forskellige fra Sted til Sted, at der ikke kan skabes nogen Ensartethed, men nødvendigvis maa handles efter bedste Skøn inden for hvert Skoledistrikt. Dette Standpunkt har desværre ikke vundet nogen Tilslutning, og vi staar derfor over

for en Lovgivning, som jeg anser for uigen-nemførlig i Praksis. Skønt jeg saaledes har et fra Lovforslaget noget afvigende Synspunkt, hvilket flere Medlemmer af mit Parti ogsaa har, skal jeg naturligvis tilsige den højtærede Undervisningsminister en velvillig, om end let kritisk Behandling fra Partiets Side.

Til § 2 skal jeg bemærke, at den i Realiteten ophæver de tyske Kommuneskoler ved at overføre de tyske Børn til Særklasser under dansk Overledelse. Det er vel sandsynligt, at noget saadant er nødvendigt i Byerne og i enkelte Landdistrikter, men jeg maa mene, at det i de allerfleste Landsby-skoler er baade unødvendigt og uigen-nemførligt. Det er unødvendigt, fordi disse Skoler kan optage de tyske Børn i de forhaandenværende Klasser, hvilket allerede er sket flere Steder, og det er uigen-nemførligt, fordi der ikke er Lærerkrafter nok til det foreslaaede dobbelte Skolevæsen. Det vil ogsaa være mere hensynsfuldt mod den danske Lærer at lade de tyske Børn komme til ham, end at han skal gaa til dem. Ved en saadan Ordning vil man ogsaa kunne løse Spørgsmaalet om Ekstrabetaling til den danske Lærer, idet den da kan bortfalde. Jeg maa gaa ud fra, at den tyske Lærer trods det meget indskrænkede Timetal forbliver paa fuld Løn.

Jeg ser af den højtærede Undervisnings-ministers Forelæggelse, at Ministeren deler Departementets Ængstelse for, at en Overflytning af flere tyske Børn til Undervisningsfællesskab med danske Børn vil volde Vanskeligheder af forskellig Art. Jeg maa indrømme, at den Tankegang ligger nær, men den allerede stedfindende Praksis siger noget andet. Jeg har Udtalelser fra baade By og Land, der samstemmende siger, at der har været forbavsende faa Vanskeligheder baade undervisningsmæssigt og kammeratligt. Det maa i denne Forbindelse ikke glemmes, at Børnene taler samme Sprog, og at det derfor, navnlig for de mindre Børns Vedkommende, betyder en Lettelse, at Skolesprog og Hjemmesprog falder sammen. At de tyske Børn med Hensyn til danske Forhold kundskabsmæssigt staar tilbage for deres jævnaldrende danske Kammerater, er vel rimeligt; der kan ogsaa paa-vises Forsømmelser fra Lærerens Side. Saaledes kendte nogle tyske Børn saa at sige